

Mål nr.
8031-11

Enhet 1

Anges vid kontakt med domstolen

Energimarknadsinspektionen

Box 155

631 03 Eskilstuna

ENERGIMARKNADSINSPEKTIONEN

Ank. 2013 -04- 2

D/Dnr 2011-101417

E.ON Elnät Stockholm AB ./ Energimarknadsinspektionen
angående **tillämpning av ellagen**

Bifogade handlingar översänds för kännedom. Förvaltningsrätten
kommer senare att lämna meddelande om den fortsatta
handläggningen av målet.

Frågor om målets handläggning besvaras av undertecknad.

Ronny Idstrand

Telefon direkt 013-25 11 13

Till

Förvaltningsrätten i Linköping

Box 406

581 04 Linköping

Malmö den 15 mars 2013

YTTRANDE (E.ON 3)

Mål nr 8031-11, 8032-11, 8033-11 och 8034-11;

E.ON Elnät Sverige AB och E.ON Elnät Stockholm AB ./.

Energimarknadsinspektionen

Innehållsförteckning

1.	INLEDNING.....	3
2.	EI:S MEDGIVANDEN AVSEENDE METODJUSTERINGAR	4
3.	YRKANDEN	5
3.1	Företagsspecifikt yrkande (lokálnät).....	5
3.2	Generella yrkanden i första hand	6
3.3	Generella yrkanden i andra hand	6
3.4	Särskilda yrkanden.....	8
3.5	Yrkanden som frånfalles	8
	BEMÖTANDE OCH YTTERLIGARE UTVECKLING AV TALAN.....	10
4.	ARBETS- OCH MATERIALOMKOSTNADSPÅLÄGG.....	10
5.	SÖKT INTÄKTSRAM SKA MEDGES UTAN REDUCERING.....	13
6.	INDEXERING	15
6.1	Yrkandenas innebörd – vissa förtydliganden.....	15
6.2	Indexeringsmetoden	16
6.2.1	<i>Ei:s metod för indexering.....</i>	<i>16</i>
6.2.2	<i>Felaktigheter i delindex leder till ett felaktigt summaindex FPI för elnätsföretag.....</i>	<i>17</i>
6.2.3	<i>E.ONs yrkade metod för indexering – baserat på index per kostnadsslag</i>	<i>21</i>
6.2.4	<i>Felaktigt index medför omotiverade sänkningar av intäktsramarna.....</i>	<i>22</i>
7.	KALKYLRÄNTAN (WACC).....	25
8.	AVSTÄMNING EFTER TILLSYNSPERIODENS SLUT M.M.....	27
9.	BEVISNING	28
10.	HANDLÄGGNING	29

1. INLEDNING

Med anledning av yttranden från Energimarknadsinspektionen (Ei) den 28 november 2012 får vi som ombud för E.ON Elnät Sverige AB och E.ON Elnät Stockholm AB (E.ON) anföra följande beträffande redovisningsenheterna lokalnät syd (REL00615), lokalnät nord (REL00601), lokalnät Stockholm, (REL00571) och regionnätet (RER00855).

E.ON bemöter nedan Ei:s yttranden i en inlaga som är gemensam för alla fyra redovisningsenheter och mål.

Ei:s yttranden benämns nedan gemensamt "Ei Y1", om inte annat uttryckligen anges.

E.ONs kompletteringar av överklagandena i respektive mål, daterade den 31 maj 2012, benämns nedan gemensamt "E.ON 2", om inte annat uttryckligen anges.

E.ON noterar inledningsvis att Ei:s yttranden över E.ON 2 i stort sett är identiska med de yttranden som Ei ingivit till bemötande av övriga nätföretags överklaganden, och att endast enstaka anpassningar har gjorts till den av E.ON faktiskt förda talan i målen. Det är därför i delar svårt att urskilja Ei:s inställning och bemötande i förhållande till samtliga av E.ON framställda yrkanden och grunder. Ei hänvisar även i vissa fall till påståenden som E.ON inte har framfört i målet.

Ei har i sitt yttrande medgett vissa justeringar av metoden för fastställande av intäktsram (se punkten 2 nedan), tydligt syftande till att undanröja vissa av övergångsperiodens orimliga och i rättslig mening, otillåtna, konsekvenser. E.ON välkomnar i och för sig dessa justeringar av metoden. Ei:s medgivanden bekräftar dock samtidigt att övergångsperioden – med den av Ei valda utformningen – i olika avseenden får konsekvenser som varken är förenliga med ellagen eller med principerna om proportionalitet, objektivitet och likabehandling.

E.ON vidhåller sina förstahandsyrkanden i målet, nämligen att den av bolaget begärda intäktsramen ska fastställas och att den metod som därvid ska användas

bör exkludera den nedsättning som blir följd av övergångsperioden, se punkten 3.2 nedan. Detta utvecklas ytterligare under punkten 5 nedan.

Vid uteblivet bifall till förstahandsyrkandena har E.ON hemställt att metoden för fastställande av intäktsram justeras i ett antal avseenden. Med hänsyn till de metodjusteringar som Ei har medgett genom Ei Y1, finner E.ON anledning att justera och precisera sina i E.ON 2 angivna generella andrahandsyrkanden samt att frånfalla några av de däri tidigare begärda metodjusteringarna, allt enligt vad som framgår under punkterna 3.3 och 3.5 nedan. Detta utvecklas ytterligare under punkterna 6-7 nedan.

E.ON framställer även ett företagsspecifikt yrkande avseende de s.k. arbets- och materialomkostnadspåläggen. Yrkandet omfattar enbart de tre redovisningsenheter som utgör lokalnät och framställs (med justering av vad som angetts i E.ON 2) oberoende av E.ONs övriga yrkanden i målen. Se punkterna 3.1 och 4 nedan.

2. Ei:s MEDGIVANDEN AVSEENDE METODJUSTERINGAR

I Ei Y1 har myndigheten medgett att metoden för fastställande av redovisningsenheternas intäktsramar justeras i vissa avseenden. För tydlighets skull sammanfattas Ei:s medgivanden nedan.

- De kapitalkostnader som beräknas på s.k. nettoinvesteringar ska i sin helhet ingå i intäktsramen, och inte reduceras under övergångsperioden.
- Löpande opåverkbara kostnader ska i sin helhet ingå i intäktsramen, och inte reduceras under övergångsperioden.
- De s.k. nuvarande intäkterna för 2006-2009 prisjusteras till 2015 års prisnivå efter tillsynsperiodens slut under förutsättning att det sker med index FPI för elnätsverksamhet.
- De nuvarande intäkterna för 2006-2009 prisjusteras till 2010 års prisnivå under förutsättning att det sker med index FPI för elnätsverksamhet.

3. YRKANDEN

E.ON vill inledningsvis uppmärksamma rätten på att man nedan (se 3.1) preciserar det tidigare framställda yrkandet avseende arbets- och materialomkostnadspålägg för lokalnäten och framställer detta som ett *företagsspecifikt* yrkande, vilket rätteligen bör prövas fristående från övriga (generella) yrkanden. E.ON hemställer mot denna bakgrund – med justering av vad som angavs i E.ON 2, punkten 1.2 (iii) – att detta yrkande prövas oberoende av de generella yrkandena nedan (3.2 och 3.3), således även vid fullt bifall till något av dessa. Saken gäller här, enligt vad som framgår av Ei:s inställning, en ren bevisfråga.

E.ONs *generella* yrkanden innebär sammanfattningsvis att E.ON vidhåller förstahandsyrkandena i målet (3.2). Vid uteblivet bifall till dessa framställs i andra hand de metodyrkanden som anges nedan (3.3). E.ON vidhåller slutligen de särskilda yrkanden som tidigare framställts (3.4).

Nedan följer E.ONs yrkanden i sin helhet efter vidtagna justeringar och preciseringar. Dessa yrkanden ersätter således tidigare framställda yrkanden. För tydlighets skull anges i kursivt tidigare numrering av yrkandena enligt E.ON 2 samt Ei:s inställning till yrkandena enligt Ei Y1.

3.1 Företagsspecifikt yrkande (lokalnät)

E.ON yrkar, oberoende av de generella yrkandena enligt 3.2 och 3.3 nedan, att kostnader motsvarande s.k. arbets- och materialomkostnadspålägg (enligt EBR KLG 0:11-Handbok till kostnadskatalogerna, s. 9-10), ska läggas till lokalnätsenheternas historiska påverkbara löpande kostnader [1.3 (iii)].

Detta innebär, till precisering av tidigare framställt yrkande i denna del, att intäktsramarna för berörda redovisningsenheter vid beräkning enligt schablonmetoden ska höjas med följande belopp:

- Lokalnät Syd (REL00615):	742.640.000 kr
- Lokalnät Nord (REL00601):	47.090.000 kr
- Lokalnät Stockholm (REL00571):	43.439.000 kr

Ei har bestritt yrkandet med hänvisning till att E.ON inte har visat att företagen haft dessa kostnader.

3.2 Generella yrkanden i första hand

E.ON yrkar i första hand att förvaltningsrätten, med ändring av Ei:s beslut

- (i) dels bifaller E.ONs begäran om intäktsram intill de belopp som sökts för respektive redovisningsenhet (belopp anges i E.ON 2 punkten 1.1) [1.1 (i)];
- (ii) dels förordnar att Ei:s schablonmetod ska tillämpas som metod vid bedömning, justering och avstämning av intäktsramen, utan den nedsättning av intäktsramen under en övergångsperiod (övergångsregleringen) som Ei bestämt i sagda beslut [1.1 (ii)].

Ei har bestritt dessa yrkanden.

3.3 Generella yrkanden i andra hand

Om yrkandena enligt punkten 3.2 ovan inte skulle vinna fullt bifall, och rätten skulle finna att intäktsramen ska nedsättas under en övergångsperiod, yrkar E.ON i andra hand att förvaltningsrätten förordnar att metoden för fastställande av intäktsram justeras enligt följande:

- (i) Dels att de s.k. löpande opåverkbara kostnader som belastar redovisningsenheten beaktas utan reducering [1.2 (i)].

Detta yrkande har medgivits av Ei.

- (ii) Dels att de kapitalkostnader som beräknas av Ei på redovisningsenheternas nuanskaffningsvärde för investeringar minus utrangeringar (s.k. nettoinvesteringar) under tillsynsperioden i sin helhet ska ingå i intäktsramen under den första tillsynsperioden 2012-2015;

Detta är ett nytt metodyrkande, som formellt framställs mot bakgrund av att Ei medgivit denna justering av metoden.

- (iii) Dels att de s.k. nuvarande intäkterna räknas om till samma prisnivå som den avstämda intäktsramen fastställs i, dvs. så att följderna av korrigeringen blir

att de nuvarande intäkterna räknas upp till 2015 års prisnivå då avstämning sker, dock att löpande opåverkbara kostnader i sin helhet ska justeras i enlighet med den verkliga kostnadsutvecklingen och utan indexering [1.2 (iii)].

Detta yrkande har, såvitt får förstås, medgivits av Ei.

(iv) Dels

- att indexeringen av de s.k. nuvarande intäkterna (exklusive de löpande opåverkbara kostnaderna) sker med användande av de i beslutet angivna index som är fastställda för indexering av kapitalbasen och löpande påverkbara kostnader,
- att, för respektive år under tillsynsperioden, de verkliga intäkterna (exklusive de löpande opåverkbara kostnaderna) prisjusteras, i enlighet med den relativa förändring som uppkommer vid motsvarande prisjustering av intäktsramen (exklusive de löpande opåverkbara kostnaderna), till det penningvärde som avstämning sker i (dvs. 2015 års penningvärde), och
- att de löpande opåverkbara kostnaderna i sin helhet justeras i enlighet med den verkliga kostnadsutvecklingen och utan indexering [precisering av 1.2 (iv)].

Ei har bestritt yrkandet, men medgivit att nuvarande intäkter prisjusteras till 2010 års prisnivå under förutsättning att det sker med index FPI för elnätsverksamhet. Ei kan i denna del ha missuppfattat vad E.ON har yrkat, se vidare under punkten 6 nedan.

- (v) Dels att något avdrag för s.k. räntefria skattekrediter (med 0,3 % eller annan procentsats) inte ska göras med avseende på den reala kalkylränta (WACC) före skatt som tillämpas för beräkning av skäliga kapitalkostnader [justering av 1.3 (i)].

Ei har bestritt höjning av WACC och vidhåller att en kalkylränta om 5,2 % ska tillämpas.

3.4 Särskilda yrkanden

- (i) Vid bifall till ett eller flera av de yrkanden som anges under punkterna 3.1-3.3 hemställer E.ON att förvaltningsrätten undanröjer det överklagade beslutet och återförvisar målet till Ei för förnyat beslut om fastställelse av intäktsramens storlek baserat på den justering av intäktsramen eller metoden som anvisas av domstolen.

Ei har förklarat att man överlämnar detta till domstolens bedömning.

- (ii) Vid bifall, helt eller delvis, till yrkandena under punkterna 3.1-3.3 ovan, yrkas vid förnyat beslut enligt punkten (i) under inga förhållanden en större höjning av intäktsramen än vad som anges i punkten 3.2(i) ovan.

Ei har medgivit yrkandet.

- (iii) E.ON hemställer slutligen att förvaltningsrätten till undvikande av oklarhet klargör (i domsskäl eller i domslut) att, vid bifall till ett eller flera av delyrkandena enligt punkterna 3.2-3.3 ovan, den justering och avstämning av beslutad intäktsram som enligt Ei:s metod (se bilaga 4, s. 4) ska göras vid tillsynsperiodens slut, ska ske med beaktande av de justeringar av beslutet och/eller metoden för beslutet som i övrigt följer av domstolens domslut.

Ei har bestritt yrkandet.

3.5 Yrkanden som frånfalles

Med beaktande av Ei:s medgivanden i målen och av processekonomiska skäl väljer E.ON att frånfalla vissa metodyrkanden, vilka E.ON i och för sig anser befogade, men som lämpligen kan hanteras inom ramen för elnätsföretagens löpande dialog med Ei om metodjusteringar inför kommande tillsynsperioder istället för i förevarande mål. E.ON gör således inte gällande följande metodjusteringar som framställts i E.ON 2:

- (i) att nuvarande intäkter ska baseras på verkliga intäkter för 2010 (multiplicerat med 4) [1.2 (ii)];

- (ii) att vid beräkning av skäligen kapitalkostnader normprislistan i den s.k. EBR-kostnadskatalogen (KLG 1:10, del P1) ska tillämpas utan reducering (exklusive s.k. arbets- och materialomkostnadspålägg som inte frånfaller) [1.3 (ii)]; och
- (iii) att vid beräkning av skäligen kapitalkostnader en avskrivningstid om 30 år ska tillämpas för vindkraftanslutningar avseende vindkraftsprojekt vars tillstånd enligt miljöbalken är tidsbegränsade till 30 år [1.3 (iv)].

BEMÖTANDE OCH YTTERLIGARE UTVECKLING AV TALAN

Nedan bemöts vad som anförs i Ei Y1, varvid även talan utvecklas ytterligare beträffande de av E.ON framställda yrkanden som är stridiga i målet.

4. ARBETS- OCH MATERIALOMKOSTNADSPÅLÄGG

E.ON har yrkat att de kostnader som är s.k. arbets- och materialomkostnadspålägg ska läggas till redovisningsenheternas för lokalnät (syd, nord och Stockholm) löpande historiska påverkbara kostnader enligt det företagsspecifika yrkandet i 3.1 ovan (jfr. 1.3 (iii) i E.ON 2). Att dessa kostnader ska läggas till de löpande påverkbara kostnaderna, och med vilka belopp som intäktsramarna därmed ska ökas, har även angetts i E.ONs verksamhetsplaner för respektive berörd redovisningsenhet (avsnitt 5.11 i ansökan). Beloppen har beräknats på det sätt som anges i Bilaga 1.

Ei har bestritt yrkandet med hänvisning till att E.ON inte förmått visa att berörda bolag har haft kostnader motsvarande påläggerna för arbetsomkostnader (AO) och materialomkostnader (MO).

E.ON vill mot denna bakgrund poängtera att ifrågavarande yrkande inte innebär någon justering av den metod som Ei tillämpat vid bestämmande av intäktsramarna. E.ONs yrkande ryms således inom den metod som Ei tillämpat, vilket bör vara ostridigt. Saken gäller istället en ren bevisfråga.

Till ytterligare utveckling anförs följande.

E.ONs yrkande om AO- och MO-påläggerna hänför sig till principerna för verifiering av normvärden, vilka ligger till grund för beräkning av värdet på kapitalbasen. Yrkandet innebär, som sagts ovan, att belopp som utgör AO- och MO-pålägg ska läggas till de historiska löpande påverkbara kostnaderna. Tillägget ska ske eftersom kostnaderna för AO- och MO-påläggerna har aktiverats¹ av E.ON. Ett sådant kostnadstillägg, motsvarande AO- och MO-

---

¹ En aktivering av en kostnad, vilken ju egentligen är en utgift som företaget haft, innebär att kostnaden i redovisningen tas upp som en tillgång. Avskrivning av den aktiverade kostnaden ska årligen ske med skäligt belopp.

pålägg, vinner stöd i Ei:s PM 2010:11, *Normvärden för anläggningar med spänning upp till och med 24 kV*. Det nu sagda förklaras närmare nedan.

E.ON har sedan 2004 lagt ut utförande av investeringsprojekt och underhållsprojekt på entreprenad (s.k. outsourcing). E.ON ”tillverkar och bygger” inte sina projekt i egen regi utan upphandlar istället utförande av projekt och anläggningar från andra företag. E.ON är således ett ”förvärvande företag” med den terminologi som används av Ei i PM 2010:11 (s. 6). Ei:s normvärden för beräkning av elnätsföretagens kapitalbas utgår däremot från företag som uppför sina anläggningar i egen regi (dvs. ”tillverkande företag” såsom dessa betecknas i Ei:s PM).

Normvärdena bygger på EBR-katalogens prislista för åren 2006-2009. Ei har dock gjort en justering av samtliga värden i förhållande till EBR avseende pålägg för arbetsomkostnader (AO) och materialomkostnader (MO), vilket är i enlighet med rekommendationer från Ei:s anlåtande konsult, revisionsbyrå Ernst & Young (se Ei:s PM 2010:11, s. 6). Detta beror på att kostnaderna för en investering utgörs av både kapitalkostnader och löpande kostnader, och att vissa löpande kostnader aktiveras som kapitalkostnader för ett investeringsprojekt och därmed läggs till i kapitalbasen. Till undvikande av att de nätföretag som utför (”tillverkar”) sina anläggningar i egen regi erhåller kompensation för samma faktiska kostnad både som löpande kostnad och kapitalkostnad inom ramen för regleringen, görs en reducering av AO- och MO-pålägg.

AO-pålägget reduceras enligt regleringen från 152 % (enligt EBR-katalogen) till 102 % och MO-pålägget från 8 % till 6 %. Om dessa procentsatser appliceras på ett s.k. Sverigenät² innebär det en reduktion av EBR-kostnaden om ca 8 %. Motsvarande reduktion är fullt representativ även för E.ONs lokalnät. De reducerade arbetsomkostnaderna omfattar bl.a. kostnader för lokaler, utbildning, personaladministration och kontor. De reducerade materialomkostnaderna omfattar lokalkostnader. Dessa kostnader är således icke-projektanknutna kostnader som *tillverkande* företag även har som löpande påverkbara kostnader.

---

² Ett av Ei använt begrepp som använts i samband med beräkningar för en uppskattning av kapitalbasen för hela landet.

Av Ernst & Youngs rapport *Anskaffningsvärden i elnätsverksamhet, Tilläggsuppdrag* (2010) framgår att för de nätföretag som anlitar en underentreprenör, dvs. *förvärvande* företag, är anskaffningsvärdet för investeringen/anläggningen det belopp som betalas till underentreprenören. Enligt god redovisningssed ska verkliga utgifter direkt hänförliga till anskaffningen redovisas som tillgångar. Av Ei:s PM 2010:11 (s. 8-9) framgår att de nätföretag som aktiverar kostnader som borde beaktas som löpande kostnader kan bli underkompenserade pga. Ei:s metod för prövning av intäktsram.

Som nämnts ovan sker allt E.ONs anläggningsarbete i lokalnäten på entreprenad. E.ON betalar således AO- och MO-pålägg till entreprenörerna, och har inget motsvarande eget aktiverat arbete. Reduktionen med 8 % av E.ONs kapitalbas för investeringar i lokalnäten innebär att E.ON underkompenseras och missgynnas i förhållande till företag som bygger i egen regi. För att E.ON ska erhålla skälig kostnadstäckning enligt ellagens bestämmelser ska kostnader för AO- och MO-pålägg därför läggas till de historiska löpande påverkbara kostnaderna.

I Ei:s PM 2010:11 (s. 9) anges att nätföretaget i samband med redovisning av sitt förslag till intäktsram ska påtala att nätföretaget har aktiverat kostnader som ska läggas till de löpande påverkbara kostnaderna. Ei anger även att det är rimligt att kräva att nätföretaget lämnar ett revisorsintyg som visar att aktivering av löpande kostnader har skett.

I E.ONs ansökan om intäktsram för respektive lokalnät anges i avsnitt 5.11 hur mycket som ska läggas till den beräknade intäktsramen som en kompensation för AO- och MO-påläggen utifrån Ei:s schablonmetod. Med hänsyn till att E.ONs begärda intäktsram baseras på E.ONs egen verksamhetsplan och understiger schablonmetodens framräknade belopp, var det vid tiden för ansökan inte nödvändigt för E.ON att även lägga till kompensation för omkostnadspåläggen till den begärda intäktsramen. Kompensation för AO- och MO-påläggen aktualiseras emellertid med anledning av den metod Ei använder för fastställande av intäktsramen när denna, enligt Ei:s beslut, reduceras under en övergångsperiod.

Som sagts ovan anføres i Ei Y1 att E.ON inte har visat att berörda redovisningsenheter har haft kostnader motsvarande AO- och MO-pålägg.

Till styrkande av dessa kostnader inger E.ON ett revisorsintyg, upprättat av den auktoriserade revisorn Eva Carslvi vid PricewaterhouseCoopers AB, se Bilaga 2.

Av revisorsintyget framgår bl.a. att E.ON har aktiverat kostnader hänförliga till AO- och MO-pålägg för investeringsprojekt och att de underlag som grundar beräkningarna av dessa kostnader i enlighet med yrkande 3.1 ovan är reviderade och överensstämmer med bolagens årsrapporter.

Mot denna bakgrund ska E.ONs yrkande om tillägg för arbets- och materialomkostnader vinna bifall och intäktsramarna, beräknade enligt schablonmetoden, ökas med angivna belopp.

5. SÖKT INTÄKTSRAM SKA MEDGES UTAN REDUCERING

När det gäller de generella förstahandsyrkandena (se 3.2 ovan) önskar E.ON i korthet anföra följande till bemötande av vad som anges i Ei Y1.

Som beskrivits i E.ON 2 har E.ON ansökt om intäktsramar för redovisningsenheterna baserade på E.ONs verksamhetsplaner för perioden 2012-2015. E.ON har således inte beräknat de sökta intäktsramarna utifrån schablonmetoden, utan har utgått från faktiska omständigheter för redovisningsenheterna. De begärda intäktsramarna innebär att E.ON erhåller *skälig kostnadstäckning* och *rimlig kapitalavkastning* i enlighet med de krav på intäktsramar som anges i 5 kap. ellagen. Några ”övergångseffekter” av det slag som enligt Ei utgör motivet för övergångsperioden uppkommer inte beträffande redovisningsenheternas intäktsramar.

Ei har vid fastställande av intäktsramarna för redovisningsenheterna inte beaktat att E.ONs ansökta intäktsramar kommer att uppfylla myndighetens föregivna krav på ”låga och stabila tariffer” för kunderna, vilket har utvecklats i E.ON 2. Ei har i sin bedömning generellt utgått från de belopp som intäktsramar enligt schablonmetoden (utan övergångsperiod) skulle ha resulterat i. E.ON har emellertid begärt intäktsramar som *underskrider* schablonmetodens belopp (med

undantag för regionnätet där ansökt intäktsram innebär ett mindre överskridande av schablonmetodens belopp).

E.ON står mot denna bakgrund fast vid att Ei inte har gjort en individualiserad bedömning av de sökta intäktsramarna för redovisningsenheterna, med hänsyn till att varje nätföretags förslag till intäktsram ska prövas av myndigheten enligt regleringsmodellen. Baserat på en sådan individualiserad bedömning saknas det, med Ei:s egna utgångspunkter och särskilt myndighetens överväganden rörande ”låga och stabila” kundtariffer, skäl att reducera E.ONs intäktsramar under en övergångsperiod.

Som utvecklats i E.ON 2 (punkterna 6 och 7) medför en reduktion av E.ONs intäktsramar under övergångsperioden även andra snedvridande effekter som bl.a. inte är förenliga med ellagen och grundläggande rättsprinciper såsom proportionalitet, objektivitet, likabehandling samt berättigade förväntningar.

Ei Y1 innehåller även vissa påståenden om sakförhållanden, som E.ON menar är felaktiga eller missvisande, däribland följande.

Ei anger (s. 4) att merparten av de metoder som myndigheten använt sig av vid prövningen av nätföretagets ansökan har varit kända för nätföretagen innan ansökningar om intäktsram ingavs i mars 2011. Detta stämmer inte, eftersom övergångsperioden blev känd först genom besluten om intäktsramar i november 2011.

Ei anger (s. 5) i detta sammanhang också att man i vissa tidiga rapporter och skrivelser om den tillämpliga metoden,³ aviserat att man under vissa omständigheter skulle kunna komma att göra avsteg från schablonmetoden för enskilda företag för erhållande av en skälig intäktsram. Detta är missvisande eftersom övergångsperioden, såsom den tillämpats av Ei, inte utgör en bedömning i enskilda fall med påföljande justering där faktiska övergångseffekter uppkommer. Istället är den en generellt tillämpad del av regleringsmetoden som reducerar intäktsramarna i förhållande till

---

³ Bl.a. EI R2010:24 och faktabladet på Ei:s hemsida *Ram sätts för elnätsföretagens avgifter*.

schablonmetodens utfall. En sådan tillämpning har nätföretagen inte skäligen kunnat förvänta och åsidosätter därmed E.ONs berättigade förväntningar på en transparent och förutsebar tillämpning av metoden för att fastställa intäktsramarna (se punkterna 4.4 och 7.2 i E.ON 2).

Ei anför i sitt yttrande (s. 8) att myndighetens kalkylmetoder inte strider mot kravet på likabehandling, eftersom samma övergångsmetod används för alla nätföretag. Detta är inte korrekt då Ei, åtminstone i ett fall, har valt att tillämpa schablonmetoden utan övergångsperiod för fastställande av intäktsramen för nätföretaget ifråga.⁴ Övergångsperioden, såsom den kommit att tillämpas, medför att nätföretagen på icke objektiva grunder behandlas olika (se punkterna 5.4.4 och 7.3 i E.ON 2).

E.ON vidhåller således att intäktsramarna för redovisningsenheterna i första hand ska fastställas till ansökta belopp utan reducering under en övergångsperiod.

E.ON övergår härfter till att bemöta Ei:s yttrande i fråga om de generella metodjusteringar som E.ON yrkat vid uteblivet bifall till förstahandsyrkandena. Med hänsyn till Ei:s medgivanden och E.ONs justerade talan i dessa delar gäller saken här två generella metodfrågor: indexering och kalkylräntans beräkning.

6. INDEXERING

6.1 Yrkandenas innebörd – vissa förtydliganden

E.ON vidhåller yrkandena avseende indexering, se 3.3 (iii)-(iv) ovan. Ei:s redovisade inställning i Ei Y1 (s. 2) till dessa yrkanden synes inte helt klar, och baseras möjligen på en missuppfattning om yrkandenas innebörd. E.ON önskar därför till förtydligande och ytterligare utveckling anföra följande beträffande indexeringsyrkandena.

Yrkande 3.3 (iii) innebär endast *att* de nuvarande intäkterna 2006-2009 ska prisjusteras till 2015 års prisnivå vid tillsynsperiodens slut; inte *hur* denna indexering ska göras.

---

⁴ EIs beslut för RER00259.

Yrkande 3.3 (iv) gäller däremot *hur* indexeringen ska ske för att ge så korrekta värden som möjligt utifrån ellagens och regleringens syften.

Vad gäller det förstnämnda yrkandet (dvs. *att* prisjustering ska ske till 2015 års prisnivå) har Ei medgivit detta i Ei Y1. Ei anger dock i samband med detta medgivande att prisjusteringen ska ske med faktorprisindex för elnätsföretag. Denna inställning synes emellertid hänföra sig till E.ONs yrkande 3.3 (iv) om *hur* indexeringen ska ske. E.ON uppfattar alltså Ei:s inställning så att man medger yrkandet under 3.3 (iii), men bestrider yrkandet under 3.3 (iv).

Yrkandet enligt 3.3 (iv) avser sättet för indexering av såväl historiska intäkter för åren 2006-2009 till 2010 års nivå (vid intäktsramens fastställande inför tillsynsperiodens början), som nuvarande intäkter och verkliga intäkter till 2015 års nivå (då avstämning sker vid tillsynsperiodens slut). Ei medger här ”prisjustering till 2010 års prisnivå”, vilket inte synes förenligt med Ei:s ovan redovisade inställning (att indexering i och för sig ska ske även till 2015 års nivå). Vad Ei angett torde därför bero på en missuppfattning av E.ONs yrkande i denna del. E.ON hemställer att Ei klargör sin inställning.

E.ON vitsordar att någon indexering av de opåverkbara kostnaderna inte ska ske om metoden justeras enligt Ei:s medgivande att opåverkbara kostnader för perioden 2006-2009 exkluderas från posten ”nuvarande intäkter”. De opåverkbara kostnaderna ska då justeras efter verklig kostnadsutveckling och den del av indexyrkandet som rör opåverkbara kostnader saknar således relevans.

6.2 Indexeringsmetoden

Till bemötande av vad som anförs i Ei Y1 avseende metoden för indexering och till ytterligare utveckling av grunderna för E.ONs yrkande i denna del (3.3 (iv)) hänvisas till punkterna 6.4 och 8.4 i E.ON 2 med följande tillägg.

6.2.1 Ei:s metod för indexering

Ei har beslutat att tre olika indexslag ska användas vid fastställande av intäktsramen *enligt schablonmetoden*: (i) faktorprisindex för byggnader avseende investeringar i kapitalbasen, (ii) faktorprisindex för elnätsföretag

delindex drift- och underhållskostnader påverkbart för påverkbara kostnader och (iii) konsumentprisindex (KPI) för avbrottskostnadsvärderingar.

För indexering av de nuvarande intäkterna (2006-2009) samt verkliga intäkter för åren 2012-2015 i övergångsperioden menar Ei att det totala faktorprisindex för elnätsföretag (nedan ”FPI för elnätsföretag”) ska tillämpas (se s. 21 i Ei Y1). FPI för elnätsföretag är ett viktat summaindex, som är sammansatt av flera delindex vilka hänför sig till tre kostnadsslag – opåverkbara kostnader (delindex för överliggande nät och nätförluster), löpande påverkbara kostnader (delindex för drift- och underhållskostnader) samt kapitalkostnader (delindex för avskrivningar och räntor).

Syftet med indexeringen är att en fastställd intäktsram ska följa kostnadsläget för verksamheten, vilket förutsätter att de index som tillämpas kan förväntas spegla den faktiska kostnadsutvecklingen.

E.ON anser att en indexering enligt FPI för elnätsföretag av de nuvarande (historiska) och verkliga intäkterna leder till en oförutsägbar prisjustering, med en uppenbar risk för stora avsteg från faktisk kostnadsutveckling. Detta utvecklas i det följande.

6.2.2 *Felaktigheter i delindex leder till ett felaktigt summaindex FPI för elnätsföretag*

FPI för elnätsföretag är, som angetts ovan, uppbyggt av flera delindex. För att summaindex ska utgöra ett representativt index måste de underliggande delindexen vara riktiga.

Som har visats i punkten 6.4 i E.ON 2 har felaktigheter i *delindex för överliggande nät* en förhållandevis stor påverkan på totalindex FPI för elnätsföretag. Delindex för överliggande nät är inte representativt för faktisk kostnadsutveckling, eftersom det påverkas av ett genomsnittligt volymvägt spotpris på elhandelsbörsen Nordpool. Medan elhandelspriserna varierar uppåt och nedåt har kostnaderna för överliggande nät (dvs. Svenska Kraftnäts och regionnätsföretagens tariffer) i princip ökat konstant sedan 2006. Delindex för överliggande nät stämmer alltså överhuvudtaget inte överens med verkligheten, och har därtill ett signifikant genomslag på totalindex FPI för elnätsföretag.

I punkten 6.4 i E.ON 2 gjordes för respektive redovisningsenhet jämförelser mellan delindex för överliggande nät (som ingår i FPI för elnätsföretag) och verkliga kostnader. Dessa jämförelser har nu kompletterats med uppgifter för 2011 och 2012 och redovisas i diagrammen 1-4 nedan (uppgifter för 2012 avseende övriga nätföretag har dock inte varit kända vid denna uppdatering).

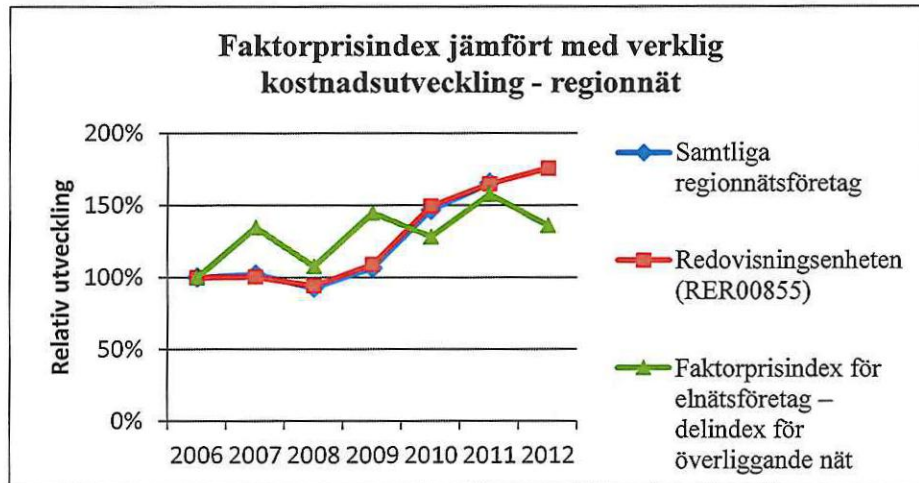

Diagram 1 – regionnät

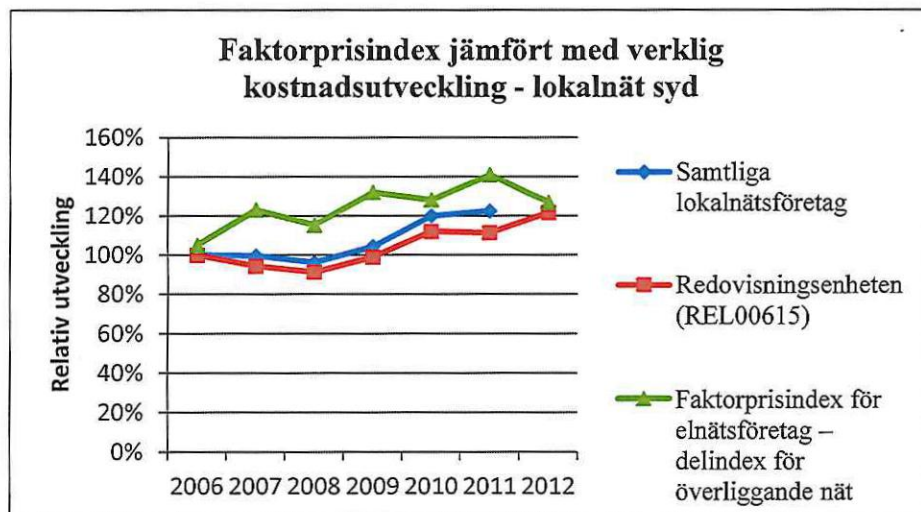

Diagram 2 – lokalnät syd

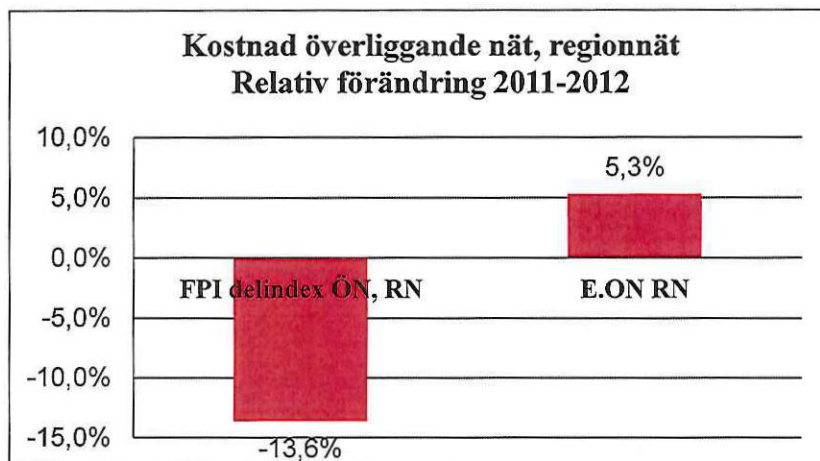

Diagram 5 - regionnät

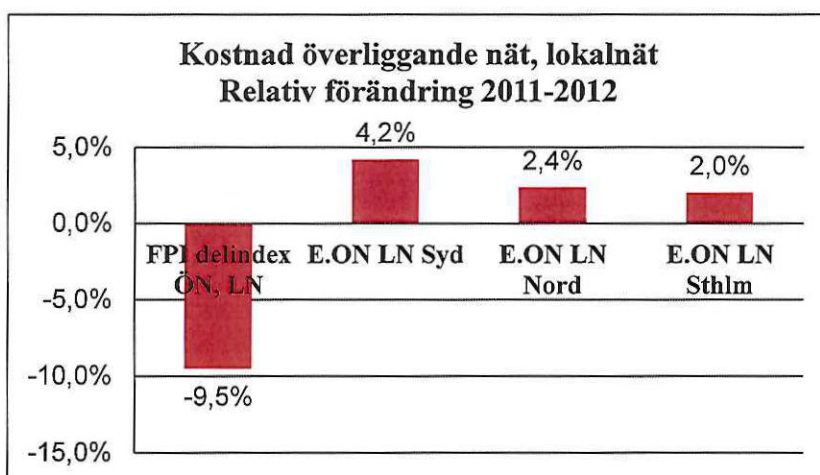

Diagram 6 - lokalnät

Resultatet av dessa jämförelser påvisar väsentliga skillnader mellan kostnadsutvecklingen enligt FPI:s delindex överliggande nät och verklig kostnadsutveckling – delindex för överliggande nät indikerar t.o.m. kostnadsminskningar trots att de verkliga kostnaderna har ökat i varierande omfattning.

Sammanfattningsvis har kostnaderna för överliggande nät mellan 2011 och 2012 ökat med 5,3 % för regionnätet och mellan 2 % – 4,2 % för lokalnäten, medan FPI delindex för överliggande nät utvisar en negativ kostnadsutveckling om -13,6 % respektive -9,5 %. Delindex för överliggande nät är följaktligen inte representativt.

Eftersom Ei medgivit full ersättning av opåverkbara kostnader blir det än mer orimligt att tillämpa summaindex FPI för elnätsföretag för indexering av intäkter. En logisk följd är att delindex för opåverkbara kostnader bör

exkluderas som komponent i FPI för elnätsföretag, precis som har skett ifråga om de historiska intäkterna.

6.2.3 E.ONs yrkade metod för indexering – baserat på index per kostnadsslag

Ovan har visats att fel i delindex som bygger upp summaindex FPI för elnätsföretag medför missvisande och felaktiga resultat varvid detta summaindex också blir felaktigt. För att indexeringen så korrekt som möjligt ska spegla verklig kostnadsutveckling har E.ON yrkat att intäkterna delas upp på kostnadsslagen *påverkbara kostnader* och *kapitalkostnader* och att dessa kostnadsslag indexeras var för sig på så sätt som sker enligt schablonmetoden.

Enligt schablonmetoden görs en uppdelning i ovan nämnda kostnadslag för att fastställa en intäktsram. Indexering enligt schablonmetoden sker som en naturlig följd av denna uppdelning separat för vart och ett av kostnadsslagen, med tillämpning av faktorprisindex för byggnader avseende investeringar i kapitalbasen (*kapitalkostnader*) och faktorprisindex för elnätsföretag delindex drift- och underhållskostnader påverkbart (*påverkbara kostnader*), se punkten 6.2.1 ovan.

Då övergångsregleringen innebär att intäktsramen sätts samman av två delar – historiska intäkter (2/3) och schablonmetoden (1/3) – är det högst rimligt att dessa båda delar indexeras på samma sätt. Det finns ingen godtagbar anledning till att två olika indexmetoder ska tillämpas.

Ei påstår att FPI för elnätsföretag med dess delindex ”ger en tillräckligt rättvisande bild av kostnadsökningarna i nätverksamheten” (Ei Y1, s. 21). Ei hävdar även i sitt yttrande (s. 20), att ett generellt index som metodik är ”enkel och inte gör beslutet onödigt komplicerat”, och att den metod som E.ON (och övriga branschen) förespråkar är mer komplicerad ”utan att för den skull nödvändigtvis vara mer ändamålsenlig”.

E.ON finner Ei:s påståenden svårförståeliga och felaktiga. E.ONs yrkande innebär tvärtom en metodförenkling, eftersom indexering av de *historiska intäkterna* då sker på samma sätt som enligt schablonmetoden – samtidigt som indexeringen blir mer rättvisande.

Inför avstämningen efter tillsynsperiodens slut måste även de *verkliga intäkterna* prisjusteras till 2015 års penningvärde. En korrekt metod för detta, med utgångspunkt i dessa två redan beslutade index (faktorprisindex för byggnader och delindex för påverkbara kostnader), är att de verkliga intäkterna för respektive år under tillsynsperioden omräknas i enlighet med intäktsramens utveckling, dvs. med intäktsramens relativa förändring vid motsvarande prisjustering till det penningvärde som avstämning sker i (dvs. 2015 års penningvärde). De verkliga intäkterna måste indexeras med samma förändring som intäktsramen vid omräkning till ett annat års penningvärde. Allt annat leder annars oundvikligen till att det skapas fiktiva över- eller underdebiteringar.

6.2.4 *Felaktigt index medför omotiverade sänkningar av intäktsramarna*

I januari 2013 fastställdes index för 2012. Man har då kunnat konstatera att faktorprisindex för byggnader (kapitalkostnader) har ökat med 2,2 % samt att delindexet för påverkbara kostnader har ökat med 2,8 % för lokalnät respektive 2,9 % för regionnät. Detta är en utveckling som av E.ON upplevs som med verkligheten rimligt överensstämmande, dvs. det index som beslutats för schablonmetoden gav för den här tidsperioden ett rimligt utfall som ligger i nivå med E.ONs prognoser.

Det kan dock samtidigt konstateras att det totala FPI för elnätsföretag, som Ei menar med tillräcklig noggrannhet kan användas för indexering av intäkter, har sjunkit med 5 % för lokalnät och med 10 % för regionnät. Denna kostnadsutveckling avviker däremot markant från dels E.ONs prognoser, dels verkliga kostnadsförändringar.

I diagrammen nedan åskådliggörs för respektive redovisningsenhet resultaten av beräkningar baserat på index för 2012 av de historiska intäkterna som indexerats dels enligt FPI för elnätsföretag, dels enligt den metod för indexering som E.ON yrkat, dvs. index enligt schablonmetoden.

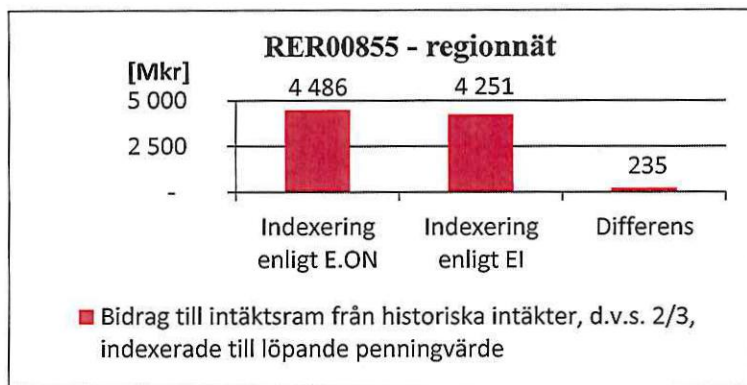

Diagram 7 - regionnät

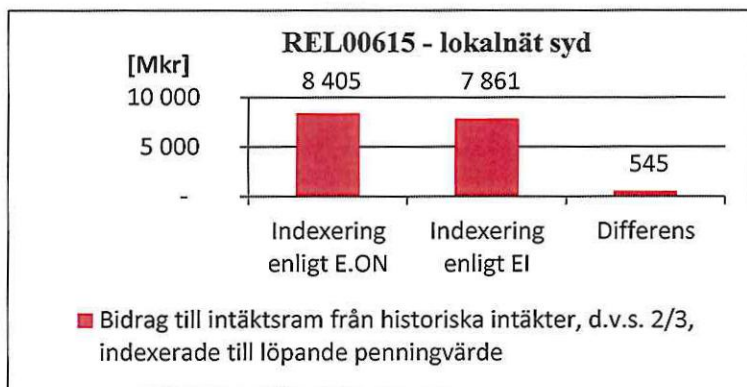

Diagram 8 – lokalnät syd

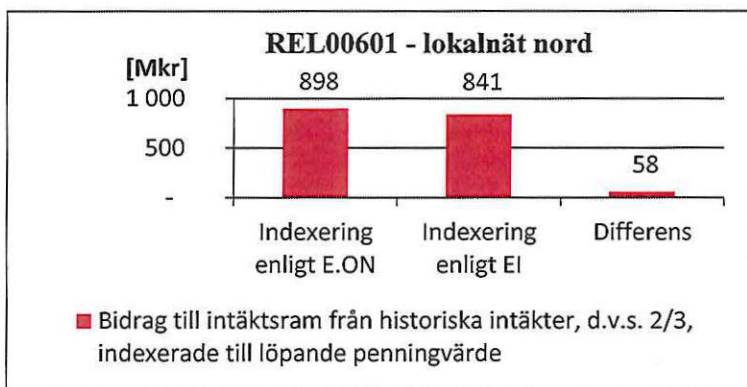

Diagram 9 – lokalnät nord

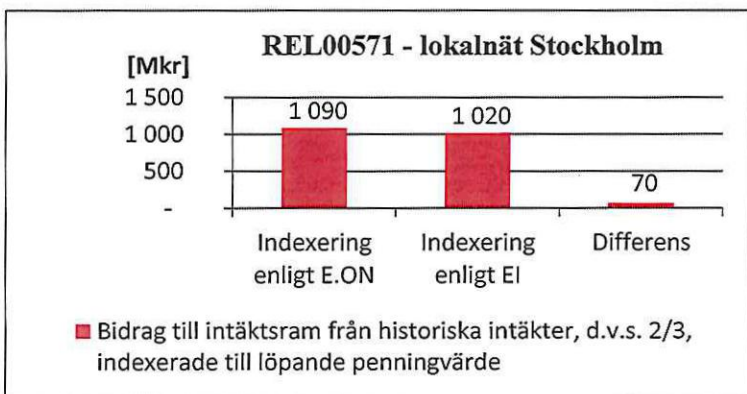

Diagram 10 – lokalnät Stockholm

Beräkningarna visar att den felaktiga indexeringen baserad på det totala FPI för elnätsföretag till och med 2012 reducerar E.ONs intäktsramar för redovisningsenheterna med totalt ca 900 miljoner kr i förhållande till den nivå som erhålles med en indexering av historiska intäkter i enlighet med schablonmetoden.

Motsvarande beräkning för samtliga elnätsföretag indikerar att det rör sig om en reduktion av intäktsramarna om ca 4 miljarder kr för hela branschen.

I beräkningarna har antagits att samtliga involverade index för perioden 2013-2015 kommer att ha en likartad utveckling (i beräkningarna är den satt till 2 % per år). Detta innebär att någon ytterligare differens inte uppstår mellan de olika indexeringsberäkningarna. Så skulle emellertid kunna ske med andra utfall än det antagna. Vad resultatet då skulle bli beror helt på hur index utvecklas och kan bli till både fördel och nackdel för kunderna respektive nätföretagen.

Att index enligt FPI för elnätsföretag varierar utan motsvarande variationer i nätföretagens kostnader innebär en oförutsebarhet och osäkerhet om intäktsramens utveckling och storlek, som är till betydande nackdel både för nätföretagen och för kunderna. Det är inte rimligt att kunderna ska kunna debiteras oskäligt höga avgifter pga. att en i Ei:s ögon "förenklad" och enligt E.ON felaktig indexering har medfört en högre intäktsram utan någon reell anledning (dvs. om FPI ökat mer än verklig kostnadsutveckling). Lika lite är det rimligt att företagen ska orsakas onödiga förluster enbart pga. en felaktig indexmetodik.

Som framgått ovan riskerar E.ON att orsakas förluster till mycket höga belopp till följd av den bristfälliga indexeringsmetod som Ei förespråkar, jfr. beräkningarna enligt diagrammen 7-10 ovan. En sådan ordning står sammantaget i strid med nätföretagens rätt till kostnadstäckning och skälig avkastning enligt ellagen. Den är även oproportionerlig och oförenlig med kraven på objektivitet och saklighet vid myndighetsutövning. E.ON finner därtill anledning att understryka att den oförutsebarhet och slumpmässighet som den valda indexmetoden medför – och som E.ON kunnat påvisa ovan – står i strid med det grundläggande syfte som uppstår förhandsregleringen enligt elmarknadsdirektivet (2009/72/EG), nämligen kravet på förutsebarhet (*legal*

certainty). EU-domstolen har i mål C-278/08, *Kommissionen ./. Sverige* (gällande den tidigare s.k. nätnyttomodellen som inte ansågs uppfylla elmarknadsdirektivets krav) betonat att regleringsmetoden måste vara tillräckligt preciserad och uppnå en godtagbar förutsebarhet. E.ON menar att dessa krav inte uppfylls med indexering enligt Ei:s metod. Den av Ei förfäktade metoden för indexering motverkar även den önskan om stabilitet i tarifferna som myndigheten särskilt anfört som motiv till införande av övergångsperioden.

E.ONs indexyrkanden enligt 3.3 (iii) och (iv) ska därför sammanfattningsvis bifallas.

7. KALKYLRÄNTAN (WACC)

E.ON justerar sitt tidigare yrkande avseende kalkylräntan (se E.ON 2 1.2 (i)) så att detta lyder enligt 3.3 (v) ovan. Yrkandet innebär att något avdrag för s.k. räntefria skattekrediter inte ska ske med avseende på den kalkylränta (WACC) som ska tillämpas vid beräkning av intäktsramarna.

Ei har anlitat konsultföretagen Ernst & Young och Grant Thornton för analys och beräkning av den WACC (före skatt) som ska tillämpas för fastställande av intäktsramarna (se Ei PM 2011:07). Konsultföretagens analys har resulterat i bedömningen att en genomsnittlig kalkylränta för tillsynsperioden bör vara 5,5 %. Ei har dock vid fastställande av kalkylräntan gjort ett avdrag med 0,3 procentenheter. E.ON anser att skäl saknas för sådant avdrag, varvid den av Ei tillämpade kalkylräntan ska höjas i motsvarande mån. Detta utvecklas nedan.

Kalkylräntan i regleringen ska tillämpas före skatt eftersom nätföretagens resultat bedöms före skatt. För att fastställa den kalkylränta som ska gälla före skatt sker en omvandling av WACC efter skatt till WACC före skatt. Sådan konvertering sker normalt enligt den s.k. standardmetoden (eller schablonmetoden).⁵ Omvandling enligt standardmetoden kan i vissa fall förmodas medföra en skillnad mellan skattemässig avskrivning och planenlig avskrivning, där skillnaden i sin tur kan innebära en möjlighet för bolag att göra

---

⁵ Se beskrivning i bl.a. Grant Thornton rapport, *Estimering av kalkylränta (WACC) för elnätsverksamhet under tillsynsperioden 2012-2015*, s. 25.

skattemässiga överavskrivningar. För att åtgärda detta har Ei i sin kalkyl valt att för omvandlingen utgå från nätföretagens "faktiska" skattesats som nätföretagen, enligt Ei, har till följd av möjligheterna för överavskrivningar. Ei tillämpar därför en skattesats om 20 % istället för den då gällande högre bolagsskattesatsen 26,3 %.⁶

Justeringen saknar stöd i utredningarna av Ei:s anlitate konsulter (Grant Thornton, Ernst & Young och IceCapital). Konsulternas estimering av WACC grundas inte på någon alternativ skattesats för omräkning av WACC efter skatt till WACC före skatt. Konsulterna anser det inte lämpligt att göra justeringar av standardmetoden eller att använda alternativa metoder för att ta hänsyn till förmodade möjligheter till skattemässiga överavskrivningar. Grant Thornton anger bl.a. i sin rapport att standardmetoden ska användas då alternativa metoder grundar sig på många skattningar och antaganden.⁷ Enligt Ernst & Young har "ett omfattande utredningsarbete av akademiker och konsulter, däribland Ernst & Young, visat att möjligheten att göra skattemässiga överavskrivningar leder till en högre realiserad avkastning än den som avses att ges av schablonmetoden. Denna möjlighet skiljer sig dock åt mellan elnätsföretagen. Utredningsarbetet har dock inte ännu resulterat i något praktiskt genomförbart alternativ till schablonmetoden."⁸

IceCapital, som fått det specifika uppdraget från Ei att analysera en eventuell justering av kalkylräntan med hänsyn till möjligheterna till skattemässiga överavskrivningar, anger i sin rapport ifråga om effekter av skattemässiga överavskrivningar "att det inte existerar någon tillfredsställande metod för att göra en justering av WACC:en då en sådan justering antingen skulle bygga på bristfällig eller på att många nya, och ofta bristfälliga, antaganden måste göras". IceCapitals slutsats är att någon justering inte ska ske.⁹

---

⁶ Bilaga 4 till PM 2011:07, s. 16.

⁷ Grant Thornton, *Estimering av kalkylränta (WACC) för elnätsverksamhet under tillsynsperioden 2012-2015*, s. 26 f.

⁸ Ernst & Young, *Energimarknadsinspektionen: Estimering av kalkylränta för elnätsverksamhet för åren 2012-2015*, s. 9.

⁹ IceCapital, *WACC år 2009*, s. 14 f.

Sammantaget har inte någon av de konsulter som anlits av Ei för estimering av kalkylräntan förespråkade någon justering av WACC på det sätt som Ei har beslutat. I likhet med konsultrapporternas slutsatser om att en justering skulle kräva osäkra och bristfälliga antaganden, baseras Ei:s reducering av kalkylräntan på ett bristfälligt antagande om de förmåner som nätföretagen kan tillgodogöra sig p.g.a. möjligheten till överavskrivningar. Sådana möjligheter skiljer sig i själva verket väsentligt mellan nätföretagen, samtidigt som effekterna av överavskrivningar i praktiken är begränsade.

E.ON hänvisar i övrigt till sakkunnigutlåtandet av professor Peter Jennergren i Bilaga 4 till E.ON 2 och de invändningar mot reduceringen som Jennergren anför.

E.ON ansluter sig till konsulternas rapporter samt till Jennergrens slutsats att Ei:s schablonmässiga reducering för skattefria krediter är felaktig och att det inte ska ske någon justering av kalkylräntan, eller någon annan kompensation för förmodade överavskrivningar. E.ONs yrkande 3.3 (iv) ska således vinna bifall.

8. AVSTÄMNING EFTER TILLSYNSPERIODENS SLUT M.M.

E.ON vill för ordningens skull förtydliga att den generella begränsning av yrkad nivå på intäktsramarna som följer av E.ONs ansökningar och yrkandet enligt 3.4(ii) ovan syftar till det belopp som fastställs *inför* tillsynsperioden 2012-2015. Yrkandet ska självfallet inte tolkas som någon beloppsmässig begränsning vid avstämningstidpunkten vid tillsynsperiodens slut med hänsyn till de justeringar som då förutsätts ske med hänsyn till bl.a. indexering samt verkligt utfall av opåverkbara kostnader och investeringar.

Vidare har E.ON i det särskilda yrkandet 3.4(iii) ovan hemställt att förvaltningsrätten klargör att den metod som Ei tillämpar vid sin avstämning ska innefatta de justeringar av metoden för fastställande av intäktsram som följer av domstolens domslut.

Ei har visserligen bestritt detta yrkande men E.ON utgår från att det är ostridigt att samma metoder som används vid fastställande av intäktsramen, dvs. inkluderande eventuella ändringar av metoden som följer av detta

domstolsförfarande, ska tillämpas vid avstämning och omprövning vid tillsynsperiodens slut 2015 (jfr. 5 kap. 14 § ellagen).

E.ON önskar förtydliga att yrkandet i 3.4 (iii) baseras på vad Ei självt angett i bilaga 4 till beslutet. Det som Ei anför i Ei Y1 avseende avstämnings- och omprövningsförfarandet är i sig riktigt. Av Ei:s beslut följer att en automatisk justering av intäktsramen sker genom indexering. Detta är således en del av Ei:s beslutade metodik. E.ON menar dock att det är rimligt att även de opåverkbara kostnaderna ska justeras ”med automatik”, eftersom dessa ska ersättas fullt ut enligt Ei:s medgivande. Ett särskilt omprövningsförfarande enligt ellagen för justering av beslutad intäktsram med anledning av de opåverkbara kostnadernas faktiska utfall – vilket annars blir konsekvensen – ter sig mot denna bakgrund ologiskt och torde enbart medföra omotiverat merarbete för Ei samt onödig osäkerhet för nätföretagen. E.ON anser därför att i vart fall de opåverkbara kostnaderna bör justeras inom ramen för beslutet (såsom författaren av bilaga 4 till beslutet synes ha avsett) utan att nätföretagen ska behöva begära omprövning vid tillsynsperiodens slut.

9. BEVISNING

Som skriftlig bevisning åberopas revisorsintyg daterat den 14 mars 2013 upprättat av auktoriserade revisorn Eva Carslvi, PricewaterhouseCoopers AB, avseende arbets- och materialomkostnadspåläggen för lokalnäten, Bilaga 2.

Beviset åberopas till styrkande av att E.ON Elnät Sverige AB och E.ON Elnät Stockholm AB i redovisningsenheterna lokalnät syd, lokalnät nord och lokalnät Stockholm under 2006-2009 aktiverat kostnaderna för arbets- och materialomkostnadspålägg, och att underlagen för beräkningen av de belopp som anges i yrkandet 3.1 ovan och i respektive ansökan om intäktsram är korrekta.

E.ON förbehåller sig rätten att åberopa ytterligare bevisning.

10. HANDLÄGGNING

E.ON hemställer att förvaltningsrätten skyndsamt kallar parterna till ett muntligt planeringssammanträde syftande bl.a. till att klargöra målets fortsatta handläggning och en tidplan för denna.

Malmö som ovan

Cecilia Kindgren-Bengtsson

Mikael Wärensby

Madeleine Edqvist

Bilagor:

1. Kalkyl för beräkning av arbets- och materialomkostnadspålägg
2. Revisorsintyg

Tillägg för Ao- och Mo-pålägg som normvärdena reducerats med

Investeringar Årsrapporter 2006-2009, TSEK

Materiella Anläggningstillgångar

Eldistributionsanläggningar och mätare + Pågående nyanläggningar

Faktorprisindex lokalnät (2009:1,020, 2008:1,053, 2007:1,087, 2006:1,136)

		Syd	Nord	Stockholm
		RELO0593		
		RELO0099		
		<u>RELO0237</u>	<u>RELO0601</u>	<u>RELO0571</u>
<u>Investering</u> , Inköp i löpande priser enligt årsrapporterna (NO120)	2006	1 581 425	120 204	61 566
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät	2006	143 766	10 928	5 597
		Syd	Nord	Stockholm
		<u>RELO0615</u>	<u>RELO0601</u>	<u>RELO0571</u>
<u>Investering</u> , Inköp i löpande priser enligt årsrapporterna (NO120)	2007	2 512 914	169 804	132 429
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät	2007	218 514	14 766	11 516
		Syd	Nord	Stockholm
		<u>RELO0615</u>	<u>RELO0601</u>	<u>RELO0571</u>
<u>Investering</u> , Inköp i löpande priser enligt årsrapporterna (NO120)	2008	2 953 647	150 592	168 005
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät	2008	248 728	12 681	14 148
		Syd	Nord	Stockholm
		<u>RELO0615</u>	<u>RELO0601</u>	<u>RELO0571</u>
<u>Investering</u> , Inköp i löpande priser enligt årsrapporterna (NO120)	2009	2 032 776	133 408	173 775
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät	2009	165 941	10 890	14 186
		Syd	Nord	Stockholm
		<u>RELO0615</u>	<u>RELO0601</u>	<u>RELO0571</u>
<u>Investering</u> , Inköp i löpande priser enligt årsrapporterna (NO120)	2006-2009	9 080 762	574 008	535 775
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät	2006-2009	776 949	49 265	45 446
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät	Genomsnitt 2006-2009	194 237	12 316	11 361
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät, efter effektivisering (1%)	2012	188 468	11 950	11 024
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät, efter effektivisering (1%)	2013	186 584	11 831	10 914
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät, efter effektivisering (1%)	2014	184 718	11 713	10 805
<u>Ao o Mo-pålägg</u> (8% av investeringen), indexerat till 2010 med Faktorprisindex lokalnät, efter effektivisering (1%)	2015	182 871	11 596	10 697
		Syd	Nord	Stockholm
<u>Totalt utökad intäktsram, påverkan schablonmetoden, 2012-2015</u>	2012-2015	742 640	47 090	43 439

Revisorsintyg

I egenskap av revisor i E.ON Elnät Sverige AB (556070-6060) och E.ON Elnät Stockholm AB (556209-8599) har jag granskat bolagens uppgifter och beskrivning av hantering av arbets- och materialomkostnadspålägg för perioden 2006-2009.

Vi intygar följande:

- Att bolagen i allt väsentligt* har aktiverat samtliga kostnader på entreprenörsfakturorna hänförliga till investeringsprojekt i enlighet med ÅRL 4:3 och BFNAR 2001:3 Redovisning av materiella anläggningstillgångar kap 5, vilket utgör 2006-2009 års investeringar.
- Att vi inte har identifierat några väsentliga* kostnader för arbets- och materialomkostnadspålägg för E.ON Elnät Sverige AB eller E.ON Elnät Stockholm AB, eftersom dessa bolag har outsourcat allt utförande av investerings- och underhållsverksamhet. Dessa kostnader beställs av entreprenörerna som sedan fakturerar E.ON Elnät Sverige AB och E.ON Elnät Stockholm AB.
- Att vi i relevanta delar har granskat ramavtal för upphandling av entreprenadarbeten mellan E.ON Elnät Sverige AB och E.ON Elnät Stockholm AB och följande leverantörer under åren 2006-2009: ES ElektroSandberg AB/E.ON ES Sverige AB/One Nordic AB (556075-7287), Jämtlands Linjebyggare & Republikens El AB (556575-9130), Eltel Networks TE AB (556062-0006), Eltel Networks Infranet AB (556555-1073), Fortum Service AB (556547-1884), Vattenfall Service Syd AB/Vattenfall Services Nordic AB (556417-0859) och Elkraftsbyggarna Kraft i Götaland AB (556574-8257) med avseende på kostnadsslag, varvid vi kan intyga att delkostnader i dessa avtal är definierade som arbets- och materialomkostnadspålägg (enligt EBRs definition) och således ingår i erhållna fakturor från dessa leverantörer.
- Att kostnader som E.ON Elnät Sverige AB och E.ON Elnät Stockholm AB själva har, för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen i allt väsentligt* har aktiverats i enlighet med ÅRL 4:3 och BFNAR 2001:3 Redovisning av materiella anläggningstillgångar kap 5, vilket framgår av raden "Aktiverat arbete för egen räkning" i såväl årsrapporterna som årsredovisningarna för åren 2006-2009.
- Att 2006-2009 års investeringar överensstämmer med årsrapporterna. Dessa ligger till grund för beräkningen av de belopp för material- och arbetsomkostnadspålägg i enlighet med bolagens yrkande (punkten 3.1 i inlägga betecknad E.ON 3 daterad 15 mars 2013) och bolagens respektive ansökan (punkten 5.11) om intäktsram för åren 2012-2015.

Malmö den 14 mars 2013

PricewaterhouseCoopers AB

Eva Carlsvi

Auktoriserad revisor

* Med uttrycket "väsentligt/väsentliga" i detta intyg avses den innebörd som kriteriet *väsentlighet* har enligt internationell standard för revision (ISA 320), där det bl.a. framgår att "felaktigheter, även utelämnanden, betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i de finansiella rapporterna". Några sådana felaktigheter eller utelämnanden har således inte noterats vid vår granskning.